

Ordføreren i Overhalla
Kommunedirektøren i Overhalla

Vår sakshandsamar: **Per Helge Genberg**, tlf. **416 89 912**

E-post: per.helge.genberg@konsek.no
Dykkar ref.:

Vår ref.: 202000180-11

Vår dato: 18.01.2021

Særutskrift: Rapport - Undersøkelse forurensingslokaliteter i Overhalla

Kontrollutvalet i Overhalla kommune vedtok i sak 01/21:

1. Kontrollutvalget tar rapport - Undersøkelse forurensingslokaliteter i Overhalla til orientering.
2. Saken oversendes kommunestyret med slik innstilling til vedtak:

1. *Kommunestyret tar rapporten til orientering.*
2. *Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp anbefalingene:*

- Kommunen bør vurdere om det er behov for å etablere system for å oppdage forurensningslokaliteter

- Kommunen bør vurdere om det målrettede arbeidet innen forurensning svarer til kommunens målsettinger innen miljø

3. *Kommunedirektøren gir kontrollutvalget skriftlig tilbakemelding innen 01.11.21 på hvordan anbefalingene er fulgt opp.*

Med helsing
Konsek Trøndelag IKS

Per Helge Genberg
seniorrådgjevar

Dette brevet er elektronisk godkjent og har difor ikkje signatur.

Vedlegg: Rapport: Forurensingslokaliteter i Overhalla

Rapport - Undersøkelse forurensingslokaliteter i Overhalla

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Overhalla kommune

Møtedato

14.01.2021

Saknr

01/21

Saksbehandler Einar Sandlund
Arkivkode FE - 216, TI - &58
Arkivsaknr 20/180 - 10

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar rapport - Undersøkelse forurensingslokaliteter i Overhalla til orientering.
2. Saken oversendes kommunestyret med slik innstilling til vedtak:

1. *Kommunestyret tar rapporten til orientering.*
2. *Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp anbefalingene:*

- *Kommunen bør vurdere om det er behov for å etablere system for å oppdage forurensningslokaliteter*

- *Kommunen bør vurdere om det målrettede arbeidet innen forurensning svarer til kommunens målsettinger innen miljø*

3. *Kommunedirektøren gir kontrollutvalget skriftlig tilbakemelding innen 01.11.21 på hvordan anbefalingene er fulgt opp.*

Vedlegg

Endelig rapport forurensningslokaliteter

Behandling:

Revisor Tusvik Sæther presenterte rapporten og svarte på spørsmål fra kontrollutvalget.

Enstemmig.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget tar rapport - Undersøkelse forurensingslokaliteter i Overhalla til orientering.
2. Saken oversendes kommunestyret med slik innstilling til vedtak:

1. *Kommunestyret tar rapporten til orientering.*
2. *Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp anbefalingene:*

- *Kommunen bør vurdere om det er behov for å etablere system for å oppdage forurensningslokaliteter*

- *Kommunen bør vurdere om det målrettede arbeidet innen forurensning svarer til kommunens målsettinger innen miljø*

3. *Kommunedirektøren gir kontrollutvalget skriftlig tilbakemelding innen 01.11.21 på hvordan anbefalingene er fulgt opp.*

Saksopplysninger

Rapporten har sitt opphav i kommunestyrets vedtak pkt. 4 i sak 67/19 hvor de ba kontrollutvalget ta stilling til om kommunen har god nok sikring og oppfølging av deponier iht. til lovens krav. Kontrollutvalget gjorde ut fra dette vedtak i sak 23/19 om at de ville ha en sak på bestilling av undersøkelse - kommunale deponi. Bestilling ble vedtatt av kontrollutvalget i sak 03/20. Endelig prosjektplan ble behandlet i sak 11/20 den 12.05.20 med slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalget godkjenner prosjektplan datert 06.03.20.*
2. *Rapport forventes levert 30.09.20 og innenfor den angitte ressursbruk på 160 timer.*
3. *Kontrollutvalget bes å bli orientert underveis for å kunne ta stilling til evt. behov for endringer i prosjektplanen.*

Endelig rapport ble oversendt 20.11.20. Kommunedirektøren fikk rapporten til høring 19.10.20 og avga høringssvar 18.11.20, jfr. vedlegg 2 i rapporten. Ut fra høringssvaret foretok revisor noen justeringer i rapportens metode- og datadel, men ikke noen endringer konklusjon eller anbefalinger.

Undersøkelsen er avgrenset slik det fremgår i rapportens kap. 1.1 Bestilling.

Informasjon er innhentet via dokumentanalyse, intervjuer via videomøter, kommunens eget saksbehandlingssystem og Miljødirektoratets fagsystem «Grunnforuresning». Referat fra videomøtene er sendt de intervjuede for evt. korrigerende av faktafeil. Revisor er av den oppfatning at informasjon fra intervjuene sammen med innhentet dokumentasjon er tilstrekkelig for å besvare problemstillingene.

Følgende problemstillinger er undersøkt. Jfr. vedtatt prosjektplan:

1. Følger Overhalla kommune opp forurensningslokaliteter som de har ansvar for?
 1. *Hvilke forurensningslokaliteter er registrert i Overhalla kommune?*
 2. *Hvordan sikrer kommunen at kommunale forurensningslokaliteter sikres og følges opp i tråd med regelverket?*
 3. *Hvordan sikrer kommunen at andre forurensningslokaliteter i kommunen sikres og følges opp i tråd med regelverket?*

Generelt

Kommunen har myndighet og plikter etter forurensningsloven, nærmere beskrevet i rundskriv T-5/98. Dette gir flere roller som f.eks. tilsynsmyndighet, bygge-/gravemyndighet, påleggsmyndighet om opprydding av avfall, men også som tillatelsessøker for kommunale anlegg som forurenser. Fylkesmannen er klageinstans for kommunale vedtak. For deponier har enten fylkesmannen eller Miljødirektoratet myndighetsoppfølgingen. Sistnevnte hvis lokaliteten er registrert i Grunnforuresning.

Oversikt

Revisor vurderer det slik at kommunen har oversikt over kommunale forurensningslokaliteter i egen kommune. For andre forurensningslokaliteter er det ikke etablert system for å oppdage nye lokaliteter. Oppdagelsene blir noe tilfeldige og det er i noen grad et uformelt system for å følge opp andre lokaliteter, men at de sikres og følges opp hvis slike lokaliteter oppdages. Revisor konkluderer med at det finnes forbedringspotensialer i systematisering av hvordan lokalitetene avdekkes.

Revisor peker på at det bør vurderes om det målrettede arbeid innen forurensning svarer til kommunens målsettinger innen miljø.

Oppfølging

Revisors forståelse er at kommunen har en klar forståelse av ansvarsfordeling og hvem som betaler for opprydding. Kommunen driver ikke systematisk tilsyn, men at dette gjennomføres

ved behov eller etter risikovurdering. Kommunen har fastsatt miljømål i både kommuneplanens samfunnsdel og klima-/miljøplan.

Ut fra undersøkelsen har ikke revisor data som tilsier at det ikke pålegges opprydding om det er behov for det og at forurenser skal betale. Revisor vurderer det slik at begge kriteriene om ansvarsfordeling og betalingsprinsippet er oppfylt.

Rapportering

Kommunen skal ut fra veileder utgitt av Miljødirektoratet rapportere hvilke lokaliteter som skal registreres i Grunnforurensing og har egen administrator for dette. Ut fra undersøkelsen har ikke revisor data som tilsier at det er lokaliteter som er utelatt fra registrering.

Vurdering

Sekretariatet viser til den framlagte rapport. Rapporten viser at kommunen har oversikt og følger opp egne forurensingslokaliteter. For andre forurensingslokaliteter følges de opp og sikres i den grad man oppdager disse. Kommunen har imidlertid et forbedringspotensiale når det gjelder å etablere et system for å oppdage forurensingslokaliteter. I kommunens planverk er det fast miljømål og det er viktig at kommunens arbeid innen forurensning i størst mulig grad rettes inn og måles mot disse.

Kontrollutvalget anbefales å ta rapporten til orientering. Det anbefales videre at saken legges frem for kommunestyret med innstilling på det samme og med at kommunedirektøren gir skriftlig tilbakemelding innen 01.11.21 på hvordan rapportens anbefalinger er fulgt opp.